

Čís. 3244.

Podle § 12 zákona ze dne 1. ledna 1878, čís. 5 z. zák. pro Slezsko musí býti povelky opatřeny lucernou osvětlenou a z daleka patrnou od doby, kdy nastává temnota, tedy již od pokročilejšího šera. Svítílnou povahy v zákoně naznačené není elektrická kapesní lampa.

Případné spoluzavinění osoby úrazem postižené neruší zodpovědnost pachatele za úraz; této zodpovědnosti je pachatel prost jen, není-li na jeho straně vůbec nedbalosti tvořící (po případě vedle nedbalosti jiné osoby, zvláště postiženého), jednu z příčin škodného účinku.

Zrušovací soud přezkoumává rozsudek první stolice výhradně na skutkovém podkladě sjednaném hlavním přelíčením v první stolici; nemůže ani doplniti průvodní materiál provedením průvodů třebaž již při hlavním přelíčení navrhovaných, ani přihlížeti k neúplnosti řízení, již nebylo čeleno u hlavního přelíčení vhodnými návrhy, nalézacím soudem opomenutými nebo zamítnutými, pro jejichž rozsah a dosah rozhodným jest podle § 271 tr. ř. jen to, co o nich zaznamenáno v protokole o hlavním přelíčení.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1928, Zm II 73/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 16. ledna 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák.

Důvody:

Zrušovací soud přezkoumává rozsudek první stolice výhradně na skutkovém podkladě sjednaném hlavním přelíčením v první stolici, takže nemůže ani doplniti průvodní materiál provedením průvodů třebaž již při hlavním přelíčení navrhovaných, ani přihlížeti k neúplnosti řízení, již nebylo čeleno u hlavního přelíčení vhodnými návrhy, nalézacím soudem opomenutými nebo zamítnutými, pro jejichž rozsah a dosah rozhodným jest podle § 271 tr. ř. jen to, co o nich zaznamenáno v protokole o hlavním přelíčení. Proto sluší ponechat stranou jak návrh zmateční stížnosti, by byly — rozuměj před nálezem zrušovacího soudu — provedeny průvody jí uplatňované, tak i výtky neúplnosti řízení, pokud stížnost odvozuje takovou neúplnost z průvodních vět zápisy o hlavním přelíčení neosvědčených, tedy zejména z opomenutí výsledku svědků — četníků o tom, že v osudnou hodinu nebyla ještě tma, a z nutnosti doplňků znaleckého posudku, o nichž není zmínky v příslušných záznamech. Celek vývodů zmateční stížnosti, jež uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle bodů 4, 9 a), 9 b) § 281 tr. ř., nese se k důkazu, že srážka, o kterou

jde, byla zaviněna jediným K-ským, který jel po nesprávné (pravé) straně silnice a nevyhnul se povozu stěžovatelovu, ač jej mohl při světle lampy na jeho motocyklu visící včas postřehnouti a ač byl voláním stěžovatele a svědka H-a na povoz upozorněn. Na straně stěžovatelově není prý vůbec nedbalosti, ježto stěžovatel jel po správné (levé) straně, mohl prý důvodně předpokládati, že opačným směrem po této straně nikdo nepojede, neměl prý povinnosti osvětliti svůj povoz, protože ještě nenašla tma, a bylo prý mu osvětlení povozu znemožněno náhodou, že mu elektrická lampa zhasla před srážkou, k níž bylo by prý došlo bez ohledu na to, zda vůz stěžovatelem řízený byl osvětlen či nikoliv. Zřejmě řídí se tudíž — v souladě s ustálenou judikaturou zrušovacího soudu — i stížnost názorem, že případné spoluzavinění osoby úrazem postižené neruší odpovědnost pachatele za úraz a že pachatel jest naopak odpovědnosti té prost jen, není-li na jeho straně vůbec žádné nedbalosti tvořící — po případě vedle nedbalosti jiné osoby, zvláště postiženého — jednu z příčin škodného účinku. Proto lze ponechati stranou výtky nedbalosti, které činí stížnost — a to podle okolnosti rozsudkem zjištěných jistě vším právem — usmrcenému K-ému, a stačí, bude-li prokázáno, 1. že stěžovatel jednal proti předpisu, jehož plnění mu náleželo a bylo možným, 2. že porušení pokud se týče nešetření předpisu bylo třebaš ne jedinou, avšak jednou z více příčin úrazu a 3. že si stěžovatel byl aneb alespoň mohl býti vědom nebezpečného směru svého jednání (opomenutí). Řešení otázky, zda byla tu taková nedbalost stěžovatelova, bylo úkolem soudu, nikoliv znalců, a právem zamítl tudíž nalézací soud návrh obhájce na doplnění znaleckého posudku, kdyžtě návrh žádal jen povšechně, by se znalec — za účelem »kladení otázek« osobně k přelíčení se dostavivší — »obíral též otázkou zavinění v tom případě, kdyby (bylo) došlo ke srážce tak, jak to líčí obžalovaný a svědek H.« Zamítnutí návrhu bylo tím méně na újmu obhajoby, an se rozsudek nepřidal k úsudku znalce, že se stal úraz při přejíždění povozu stěžovatelova z pravé na levou stranu silnice, nýbrž má za to, že obžalovaný jel tehdy po správné (svoji levé) straně, a zřejmě nepokládá za vyvráceno ani další tvrzení stěžovatele, že upozorňoval přibližujícího se K-ého voláním — tímto arcit' pro lomoz motocyklu neslyšeným — na svůj povoz a že mu došla baterie kapesní elektrické lampičky, kterou si byl před úrazem svítil. Jelikož pak, jak již podotčeno, rozsudek zjišťuje, že stěžovatel jel po správné (levé) straně, nemohlo na konečné rozhodnutí účinkovati směrem stěžovateli nepřiznivým ani zamítnutí dalšího průvodního návrhu, by bylo výsledkem četníků zjištěno, že silnice byla čerstvě vyválnovaná a nebylo na ní stop přenesení mrtvoly; vždyť návrh ten směřoval zřejmě jen k vyvrácení domněnky, že se úraz stal na pravé straně silnice ve směru jízdy stěžovatelovy.

Nedbalost stěžovatelovu shledává rozsudek výhradně v tom, že jel s dvouspřežným nákladním vozem (po silnici), nemaje vůz osvětlený, ač byla tma. Rozhodovací důvody, jež uvádějí z počátku hromadně prameny zjišťování, nevyslovují sice, o které jednotlivé výsledky hlavního

přeličení opírá se závěr, že byla v době úrazu již »úplná tma«, pokud se týče, že stěžovatel jel »v noci za panující tmy«. Přes to je zřejmo, že se závěr ten opírá nejen o seznání samotného stěžovatele, že »bylo již tmavěji« a seznání svědka H-a, že sice nebyla úplná tma, ale značně šero, nýbrž má hlavní oporu v poukazu na dobu srážky. Vytýká-li stížnost, že rozsudečné zjištění, že byla tma, jest v rozporu se spisy, opomíjí uvést, která místa spisů, přesněji které výsledky hlavního přeličení má při tom na zřeteli. Ostatně by nezáleželo na tom, že ještě nebyla úplná tma. Podle § 12 zákona ze dne 1. ledna 1878, čís. 5 z. zák. pro Slezsko musí býti povozy opatřeny lucernou osvětlenou a z daleka patrnou od doby, kdy nastává temnota, tedy již od pokročilejšího šera. Svítilnou povahy v zákoně naznačené není kapesní lampa elektrická, jejíž mdlou zář jest obzvláště v šeru jen na krátkou vzdálenost viděti, a rozsudek jest v právu, označuje takovou lampu za světlo nedostatečné a vyslovuje, že bylo povinností stěžovatelovou, opatřiti si světlo řádné. Jelikož elektrická energie baterií takových lampiček vyčerpává se, jak všeobecně známo, užíváním jich pro určitou (dosti krátkou) dobu, nelze shledati v tom, že elektrická svítilna stěžovateli zhasla před srážkou s K-ým, náhodu ve smyslu § 2 písm. f) tr. zák., t. j. skutečnost pro stěžovatele i při náležité opatrnosti a rozvaze nepředvídatelnou. Tím, že vyjel s nákladem piva do P. v poledne a předpokládal návrat ještě před večerem za denního světla, se stěžovatel před soudem prvé stolice podle spisů nehájil a i četnictvu udal podle trestního oznámení jen, že vyjel po 15. hodině a počítal, že se ještě za světla vrátí. Než. i když s takovým předpokladem vyjel, musil neb alespoň mohl před nastoupením zpáteční cesty — jelikož neuplatňuje, že se zpáteční cesta prodloužila nahodilými závadami — poznati, že se mu nepodaří doraziti domu než nastane temnota, a bylo proto — jak i rozsudek právem zdurazuje — jeho povinností, by si opatřil řádné světlo alespoň před tím, než se vydal na zpáteční cestu. Zákonem výslovně předepsané opatření světlem nelze nahraditi jinakým upozorňováním bližících se chodcu a povozu, a nebylo proto třeba, by se rozsudek vypořádal zvláště s tvrzením stěžovatele a svědka H-a, že upozorňovali K-ého na svůj povoz výkřiky. Rozsudek vyslovuje dále, že by se byl K-ý vozu stěžovatelem řízenému jistě v čas vyhnul, kdyby byl vuz ten osvětlen. Stížnost nevytýká této větě formální vadnost, a zůstává proto závazným skutkové zjištění v ní obsažené a v rozsudku jako závěr z ní vyslovený, že nedostatek osvětlení povozu stěžovatelova byl bezprostřední příčinou smrtelného úrazu K-ského, k němuž ovšem přispěla snad — jak na jiném místě rozhodovacích důvodů uvedeno — kromě toho i vlastní neopatrnost usmrceného. Pouhým opačným tvrzením stížnost závěr o příčinné souvislosti neodstraní. Posléze vyslovují rozhodovací důvody s náležitým odůvodněním, že stěžovatel věděl, že muže dojiti ke srážce s motocyklem neb s kolem a tím k úrazu někoho, pojedeli-li beze světla nebo se světlem nedostatečným. Ani tomuto zjištění není stížností vytýkána formální vadnost; protiúvahy její, že stěžovatel mohl předpokládati a skutečně předpokládal, že nedojde ke srážce, protože kdokoliv opačným

směrem na silnici se pohybující zustane na druhé straně silnice, nejsou než nepřipustným brojením proti přesvědčení soudu. Nehledíc k tomu, sprostředkoval řečený předpis silničního řádu, jehož neznalostí se stěžovatel nehájil, poznání povšechné nebezpečnosti jízdy beze světla z daleka patrného pro právní statky života, zdraví a těla lidského, takže se stěžovatel již s hlediska předpisu proň podle zaměstnání jeho závazných, které § 335 tr. zák. uvádí mezi prameny, z nichž lze pachateli nebezpečí poznati, nemůže nepředvídatelností nebezpečí a škodného účinku omlouvati. Z toho, co uvedeno, plyne, že skutkový děj jest v rozsudku i ve směrech stížností dotčených zjištěn způsobem formálně bezvadným, a že i právní posouzení děje rozsudkem vyhovuje správnému výkladu zákona. Proto bylo stížnost zamítnouti.

Čís. 3245.

Ochrana známek (zákon ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák.).

Okolnost, že kdo dosáhl zápisu vlastní ochranné známky, je pro otázku trestného zásahu do cizích práv známkových bez významu i objektivně i subjektivně. Onoho trestného zásahu nedopouští se již tím, že se domáhal a domohl zápisu své známky; uvádí-li však do prodeje nebo chová-li na prodej zboží neoprávněně (t. j. bez povolení majitele známky) označené způsobem shodným nebo zaměnitelným, se starší ochrannou známkou cizí, dopouští se objektivně zásahu ve smyslu §§ 23, 25 zákona právě tak, jako kdokoliv jiný, kdo si tak počíná. Jeho případné vlastní právo známkové nemůže platiti a působiti v okruhu, zabraném starším cizím známkovým právem.

Okolnost, že se domníval, že ho ona skutečnost zápisu opravňuje užívati známky bez ohledu na její shodnost nebo zaměnitelnost se starší známkou cizí, poukazuje na právní omyl (§ 3, 233 tr. zák.).

Otázku zaměnitelnosti označení jest posuzovati s hlediska obvyčejného kupitele a průměrné, obvyklé jeho dbalosti; pro něho nemusí býti za všech okolností rozhodna skutečnost, že známka je pouze slovní, kdežto nabízené zboží je označeno i jinak; záleží tu na tom, zda je zaměnitelná podoba čili nic v těch složkách obojího označení zboží, jež z něho v dojmu kupcovu převládají a jež kupce při výběru zboží vedou.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1928, Zm I 398 27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromé obžalobkyně do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. dubna 1927, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle §§ 23 a 25 zákona ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by znovu o ní jednal a rozhodl.